

STØTTESPILLER: Aksel Reinen Amador har med seg et lite nettbrett med instruksjonsfilmer på sin nye arbeidsplass. Slik kan han repetere rutinene i for eksempel Agresso.

Trykker seg over dørterskelen

REPORTASJE Med digitale ferdigheter skal deltakerne i prosjektet Doorways rustes til å delta i det ordinære arbeidsliv.

TEKST OG FOTO: Kari Klepp

Dette er drømmejobben, sier Aksel Reinen Amador og smiler beskjedent før han dykker ned i permene på Folkehelseinstituttet. 24-åringen er midtveis i andre opplæringsdag hos sin nye arbeidsgiver og har full fokus på oppgavene.

Instituttet er arbeidsgiver til 1100 ansatte. I økonomiavdelingen og personalavdelingen er det mange dokumenter og tall som skal på plass. Det skal Aksel hjelpe dem med. Her skal han jobbe to dager i uka de neste seks månedene.

– Aksels oppgaver så langt har vært å sortere fakturaer og legge dem inn i Agresso-regneark. Han skal også alfabetisere dokumenter, arkivere, sortere lønnsbidrag, kopiere og lignende, sier Randi Solevågseide.

Hun jobber som arbeidsleder hos arbeidsmarkedsbedriften Fossheim Verksteder AS i Oslo. Nå er hun med Reinen Amador i oppstarten av hans arbeidsperiode på Folkehelseinstituttet. Hun bistår i opplæringen blant annet ved å filme noen av oppgavene han tildeles, slik at han kan spille av instruksjonen på et lite nettbrett fram til rutinen sitter inne.

Den femte basiskunnskap

Aksel Reinen Amador er en av tre arbeidstakere med VTA-plass fra arbeidsmarkedsbedriften Fossheim Verksteder AS som skal prøve seg i det ordinære arbeidsliv gjennom prosjektet Doorways. I tillegg skal tre personer fra henholdsvis Masvo AS i Moss og MjøsAnker AS i Hamar ut i tilsvarende seks måneders arbeid i eksterne, lokale bedrifter.

Doorways gjennomføres av konsultantselskapet Karde, i samarbeid med Arbeidsgiverforeningen for Vekstbedriftene (ASVL) og de tre overnevnte

FULL FOKUS: Arkivering er en viktig del av arbeidet på Folkehelseinstituttet.

PROSJEKTLEDER: Gro Marit Rødevand.

arbeidsmarkedsbedriftene. Deltakerne er personer med utviklingshemning. De skal bruke IKT aktivt i overgangen til eksterne bedrifter.

– Digitale ferdigheter er den femte grunnleggende ferdigheten i Kunnskapsløftet, sier Gro Marit Rødevand i Karde.

Hun er prosjektleder i både Doorways og det avsluttede prosjektet IKT på veien videre som Doorways er en videreføring av. Målet for begge prosjektene er å bidra til bedre utvikling og inkludering av mennesker med utviklingshemning i arbeidslivet.

– I dag finnes det nesten ikke en jobb der det ikke brukes en eller annen form for IKT. Jeg tror mange personer med utviklingshemning både kan beherske og ha glede av IKT i arbeidslivet. Mange har generelt en god visuell hukommelse, dvs. husker lett det de ser, mens det de hører, er vanskelig å huske.

Snurr film!

I IKT på veien videre, som ble

gjennomført på Fossheim Verksteder AS i fjor, sto visuell informasjon sentralt.

– I prosjektets første fase lærte arbeidstakerne å håndtere film på PC og trykkskjermbasert mobiltelefon. Så kjørte de instruksjonsfilmer for nye arbeidsoppgaver selv. Arbeidsledere stod i bakgrunnen, men oppfordret dem til å kjøre film fremfor å hjelpe dem praktisk, sier Rødevand og forklarer: – Personer med utviklingshemning kan lære seg mange arbeidsoppgaver svært godt, men de trenger gjerne en del repetisjoner før de kan dem skikkelig. Filmene gjorde dem mer delaktig i egen læringsprosess. Både arbeidstakerne selv og arbeidslederne syntes stort sett erfaringene med dette var positive. Filmproduksjonen er noe Fossheim har fortsatt med også etter prosjektet var avsluttet. Målet er å lage instruksjonsfilmer for alle arbeidsoppgaver på VTA, forteller Rødevand. I den andre fasen av prosjektet lærte de IKT-relaterte arbeidsoppgaver som arbeidstakere på VTA i liten grad gjorde tidligere

i bedriften. Det var for eksempel bruk av frankeringsmaskin, oppdatering av varebeholdning i Excel og overføring av varenumre .

– Mange av de tradisjonelle oppgavene som arbeidsmarkedsbedriftene har gjort forsvinner. Det er derfor viktig å vise at personer med utviklingshemning kan gjøre andre ting! Sier Rødevand.

I prosjektets siste fase skulle deltakerne lære opp andre i IKT-relaterte arbeidsoppgaver blant annet ved hjelp av instruksjonsfilmer. Det ble også laget en internavis for å bidra til økt sosial interaksjon på arbeidsplassen.

Under evalueringen av prosjektet, mente avdelingsleder på VTA og representanten for de involverte arbeidslederne at resultater for den enkelte arbeidstaker var bedre enn forventet.

En ressurs for bedriftene

– Vi viderefører nå erfaringene og kunnskapene fra dette prosjektet i Doorways. Prosjektet, som startet opp i år, består

HUSKELAPP: Håndholdte instruksjonsfilmer, skal gjøre det enklere å repetere og huske nye arbeidsoppgaver.

av tre IKT- aspekter: Det skal lages film av arbeidsoppgaver som arbeidstakerne behersker godt. Disse skal de vise fram til den eksterne bedriften, slik at arbeidsgiverne ser hvor godt de mestrer arbeidsoppgaver som de er rutiner på. Dessuten skal de vise at de behersker moderne IKT-utstyr som nettbrett, sier Rødevand. Det andre aspektet i prosjektet er å bruke IKT i tilretteleggingen.

– På en arbeidsplass kan man fort bli forvirret som ny. Det er nye oppgaver, ukjente lokaler, mange nye personer å forholde seg til og nye rutiner. Det kan bli litt overveldende. Med stillbilder og film kan det være lettere å lære arbeidsoppgaver, rutiner og orientere seg i lokalene sier Rødevand.

Det siste aspektet er at noe av det de skal gjøre, er IKT-relaterte oppgaver.

– Disse finnes det mange av på vanlige arbeidsplasser. Ofte kan det være rutineoppgaver som kopiering, skanning, arkivering og lignende. Det er viktig å vise at deltakeren kan utføre nyttige oppgaver i

bedriftene! Sier Rødevand.

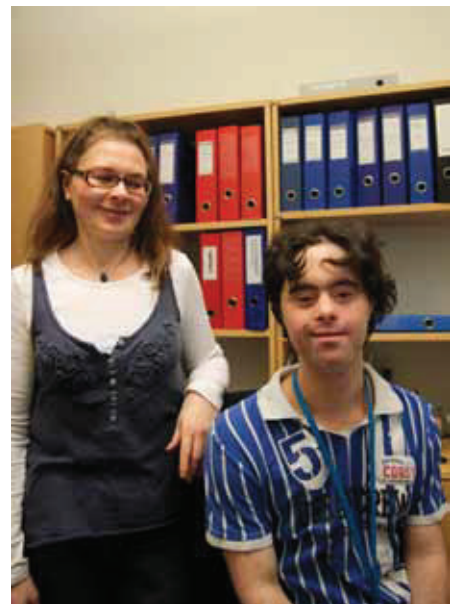
En viktig jobb

På Folkehelseinstituttet er Aksel Reinen Amador snart ferdig med å alfabetisere en stor bunke fakturaer. I en stor organisasjon som Folkehelseinstituttet kommer det bunkevis med papirer som skal behandles i en ellers hektisk kontorhverdag. Linjeleder Liv Sand klapper sin nye medarbeider kameratslig på skuldra:

– Det er en viktig jobb du gjør, Aksel!

Det er slike opplevelser Rødevand håper flere arbeidsgivere vil få i fremtiden:

– Med Doorways ønsker vi å påvirke holdninger og inspirere flere arbeidsmarkedsbedrifter med VTA til å øke overgangen fra VTA til ordinære arbeidsplasser. Vi vil også bidra til kompetanseøkning om betydningen av IKT både som kompetanse for mennesker med utviklingshemning og i tilretteleggingen i forbindelse med arbeid, sier Rødevand. ■

TEAM: Randi Solevågseide fra Fossheim Verksteder er med Aksel på arbeidsplassen de første dagene for å bistå i opplæringen. Hun bruker filmkamera flittig for å dokumentere og repetere arbeidsoppgavene.

VARIG TILRETTELAGT ARBEID

Varig tilrettelagt arbeid kan tilbys personer som har behov for arbeid i en skjermet virksomhet, med arbeidsoppgaver tilpasset den enkeltes yteevne. Varig tilrettelagt arbeid kan også tilbys som enkelt-plasser i ordinære virksomheter (VTA-plasser). Se mer på NAV sine sider <http://www.nav.no/905.cms>

KARDE OG IKT

Karde er et norsk rådgivende, flerfaglig FOU- konsultentselskap som skal tilby forskning/innovasjon, rådgiving og ledelse innen IKT til næringslivet, offentlige virksomheter, frivillige organisasjoner og bransjeorganisasjoner.

Ett av Kardes to hovedområder er universell utforming og tilgjengelighet av IKT, med spesiell vekt på brukere med redusert kognitiv funksjon, især mennesker med demens eller utviklingshemning.

I Karde-prosjektene IKT på veien videre (2010) og Doorways (2011-12) brukes IKT målrettet for å bidra til bedre utvikling og inkludering av mennesker med utviklingshemning i arbeidslivet. Begge prosjektene finansieres av NAV FARVE og med egeninnsats.